

Oordeel: zorgvuldig

Samenvatting: Een andere arts dan de uitvoerend arts raadpleegde de consulent. De arts nam kennis van de inhoud van het consultatieverslag. Het ware wenselijk geweest wanneer de arts ook nog met de consulent gesproken zou hebben opdat de consulent ook mondeling feedback aan de arts had kunnen geven. Er was gelet op de hele verdere gang van zaken echter begrip voor het feit dat dit niet was gebeurd.

ORDEEL

van de Regionale toetsingscommissie euthanasie voor de Regio (...) betreffende de melding van levensbeëindiging op verzoek

(...)

1. PROCEDURE

De commissie heeft van de gemeentelijke lijkschouwer de stukken ontvangen als bedoeld in artikel 10 van de Wet op de lijkbezorging inzake de melding van de arts van levensbeëindiging op verzoek bij patiënt.

De navolgende stukken zijn ontvangen:

Formulier lijkschouwer

Verslag arts

Verslag consulent

Aanvullende gegevens:

- specialistenbrieven
- schriftelijke wilsverklaring

Naar aanleiding van de melding waren vragen gerezen bij de commissie. De arts heeft deze vragen schriftelijk beantwoord.

2. FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Uit de verslaglegging van de arts en de consultant en de overige ontvangen gegevens is gebleken ten aanzien van:

a. Karakter van het lijden, voorlichting en alternatieven

Bij patiënt, een man van 80 -90 jaar, werd ongeveer een maand voor het overlijden een longcarcinoom met ingroei in de pleura vastgesteld. Tevens was sprake van botmetastasering. Na het stellen van de diagnose verslechterde de toestand van patiënt. Genezing was niet meer mogelijk. De behandeling was uitsluitend nog palliatief van aard.

Het lijden van patiënt bestond vooral uit pijn. Patiënt had een slechte conditie en was bedlegerig geworden. Hij wilde verdere achteruitgang niet meemaken en leed onder de uitzichtloosheid van zijn situatie.

Patiënt ervoer zijn lijden als ondraaglijk. De arts was ervan overtuigd dat het lijden voor patiënt ondraaglijk en naar heersend medisch inzicht uitzichtloos was.

Er waren geen voor patiënt aanvaardbare mogelijkheden meer om het lijden te verlichten.

Uit de stukken kan worden afgeleid dat de arts en de specialisten patiënt voldoende hebben voorgelicht over de situatie waarin hij zich bevond en zijn vooruitzichten.

b. Verzoek tot levensbeëindiging

Patiënt had eerder met een collega van de arts over euthanasie gesproken.

Ruim een week voor het overlijden heeft patiënt de arts om daadwerkelijke uitvoering van de levensbeëindiging verzocht.

Volgens de arts was er sprake van een vrijwillig en weloverwogen verzoek.

c. Consultatie

De collega van de arts raadpleegde als consultant een onafhankelijke SCEN-arts. De consultant bezocht patiënt ongeveer een week voor de levensbeëindiging nadat hij door de collega van de arts over patiënt was geïnformeerd en inzage had gekregen in de relevante medische documentatie.

De consultant gaf in zijn verslag een samenvatting van de ziektegeschiedenis en de aard van het lijden van patiënt.

In zijn verslag kwam de consultant mede op basis van het gesprek met patiënt tot de conclusie dat aan de zorgvuldigheidseisen was voldaan.

d. Uitvoering

De arts heeft de levensbeëindiging op verzoek uitgevoerd met de middelen, in de hoeveelheid en op de wijze als aanbevolen in de KNMG/KNMP Richtlijn Uitvoering euthanasie en hulp bij zelfdoding van augustus 2012.

e. Toelichting

Het is de commissie gebleken dat de collega van de arts de consultatie heeft aangevraagd en dat de arts de levensbeëindiging heeft uitgevoerd. De commissie beschouwt de arts derhalve als meldend arts. Er bestond bij de commissie onduidelijkheid over de rolverdeling en of de arts had kennisgenomen van het verslag van de consultant en of hij zelf de consultant gesproken had. De commissie heeft dit bij brief nagevraagd aan de arts.

De arts antwoordde bij brief als volgt. Ten tijde van het verblijf van patiënt in het ziekenhuis was een collega van de arts werkzaam als afdelingsarts. Patiënt uitte zijn wens ten overstaan van deze arts. De wens van patiënt werd besproken in het longartsenoverleg. De collega schakelde de SCEN-arts in.

Toen duidelijk werd dat de uitvoering van de levensbeëindiging zou plaatsvinden in de week dat de collega voor het laatst in het betreffende ziekenhuis werkzaam zou zijn, verzocht hij de longartsen of één van hen de uitvoering op zich zou willen nemen. De collega vond het emotioneel te beladen om dat nog te moeten doen in de laatste week. De arts toonde zich bereid. De arts verklaarde dat hij uitvoerig kennis genomen had van het dossier, het consultverslag en de wilsverklaring van patiënt. De collega gaf de arts een uitgebreide mondelinge toelichting. De arts heeft een uitvoerig onderhoud gehad met patiënt waarbij hij de wens van patiënt heeft geverifieerd. Ook heeft hij patiënt gevraagd of hij bezwaar had tegen het feit dat hij de euthanasie zou uitvoeren. Patiënt had geen bezwaar.

3. BEOORDELING

De commissie toetst achteraf het handelen van de arts aan de hand van de zorgvuldigheidseisen vastgelegd in artikel 2 van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding. De commissie overweegt of er naar heersend wetenschappelijk verantwoord medisch inzicht en naar in de medische ethiek geldende normen aan de zorgvuldigheidseisen is voldaan.

Gelet op bovenstaande feiten en omstandigheden is de commissie van oordeel dat de arts tot de overtuiging kon komen dat er sprake was van een vrijwillig en weloverwogen verzoek van de patiënt en van uitzichtloos en ondraaglijk lijden. De arts heeft de patiënt voldoende voorgelicht over de situatie waarin deze zich bevond en over zijn vooruitzichten. De arts is met patiënt tot de overtuiging kunnen komen dat er voor de situatie waarin hij zich bevond geen redelijke andere oplossing was. Een collega van de arts heeft tenminste één andere, onafhankelijke arts geraadpleegd, die patiënt heeft gezien en schriftelijk zijn oordeel heeft gegeven over de zorgvuldigheidseisen. De arts heeft kennis genomen van het verslag van de consulent. De commissie merkt op dat het wenselijk was geweest dat de arts ook zelf de consulent had gesproken zodat de consulent de arts ook mondeling feedback had kunnen geven. Gezien de situatie zoals beschreven in de toelichting en vanwege het feit dat de arts patiënt ook heeft gesproken in het bijzijn van de betreffende collega waarbij patiënt zijn verzoek bevestigde heeft de commissie begrip voor deze afwijkende situatie. Dit temeer daar er al een datum voor de uitvoering was vastgesteld.

De arts heeft de levensbeëindiging medisch zorgvuldig uitgevoerd.

4. BESLISSING

De arts heeft gehandeld overeenkomstig de zorgvuldigheidseisen bedoeld in artikel 2 lid 1 van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.